

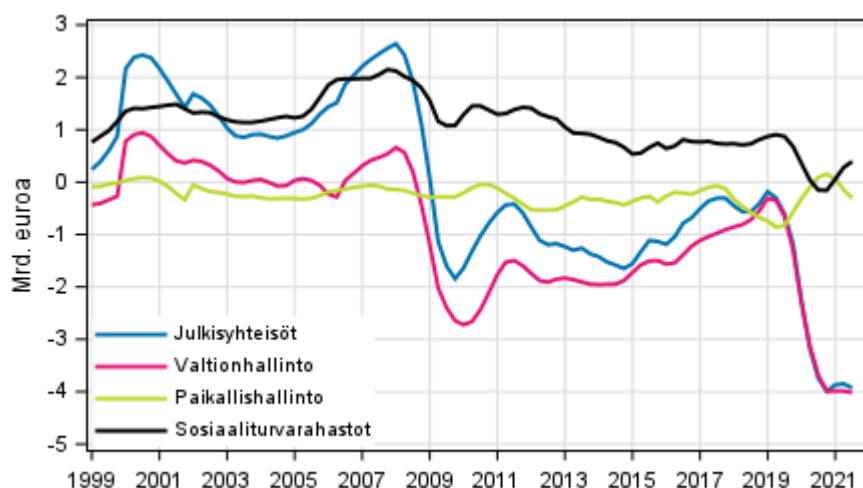
Julkisyhteisöjen tulot ja menot neljännesvuosittain

2021, 3. vuosineljännes

Julkisyhteisöjen rahoitusasema parani 1,8 miljardia vuodentakaisesta neljänneksestä

Julkisyhteisöjen sulautetut kokonaistulot kasvoivat 2,0 miljardia euroa vuoden 2021 kolmannella neljänneksellä edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä. Sulautetut kokonaismenot kasvoivat 0,3 miljardia edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä. Tulojen ja menojen erotuksena laskettava julkisyhteisöjen rahoitusasema parani 1,8 miljardilla eurolla edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä. Vuoden 2021 toiseen neljännekseen verratessa kausitasoitettut tulot kasvoivat enemmän kuin kausitasoitettut menot eli julkisyhteisöjen rahoitusasema parani vuoden 2021 kolmannella neljänneksellä edellisestä neljänneksestä. Vuoden 2021 kolmannella neljänneksellä julkisyhteisöjen alijäämä (nettoluotonotto) oli 2,9 miljardia euroa. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen Julkisyhteisöjen tulot ja menot neljännesvuosittain tilastosta. Julkisyhteisöt muodostuvat valtionhallinnosta, paikallishallinnosta sekä sosiaaliturvarahastoista.

Julkisyhteisöjen nettoluotonanto (+) / nettoluotonotto (-), trendi

Muutokset edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä

Tarkasteltaessa muutoksia edellisvuoden vastaavaan neljännekseen käytetään kausitasoittamattomia lukuja. Valtion kokonaistulot olivat kolmannella neljänneksellä 13,8 miljardia euroa ja kokonaismenot 15,4 miljardia euroa. Valtion kokonaistulot kasvoivat 0,9 miljardia euroa edellisvuoden vastaavasta neljänneksestä. Tuloista kasvoivat eniten tuloverot ja tuoteverot. Sekä henkilöiden että yhteisöjen tuloverojen kertymät kasvoivat, mutta ensimmäiseen vaikutti myös vuotuinen ryhmäjako-osuuksien oikaisu, tällä kertaa valtion hyväksi. Tuoteveroissa suurimmat euromääräiset kertymien kasvut viime vuoteen verrattuna olivat arvonlisäverossa ja rahapelitoiminnan voittovaroissa. Edellisvuoden vastaavaa neljänneestä pienemmiksi jääneistä merkittävimmät olivat energiaverojen sekä auto- ja moottoripyöräveron kertymät. Kokonaismenot vähenivät 0,9 miljardia euroa edellisvuoden vastaavasta neljänneksestä. Menoista väheni eniten maksetut tukipalkkiot sekä maksetut tulonsiirrot. Tulojen ja menojen erotuksena laskettava valtion alijäämä oli 1,6 miljardia euroa vuoden kolmannella neljänneksellä.

Paikallishallinnon kokonaistulot olivat kolmannella neljänneksellä 11,7 miljardia euroa. Edellisen vuoden vastaavaan neljännekseen verrattuna ne vähenivät 3,9 prosenttia. Tuloista eniten vähenivät tulonsiirrot valtiolta. Verotulot laskivat hieman kunnallisverosta johtuen (ryhmäjako-osuuksien oikaisu, suuremmat veronpalautukset). Vuoden kolmannella neljänneksellä paikallishallinnon kokonaismenot olivat 13,7 miljardia euroa. Ne kasvoivat 2,4 prosenttia. Menoissa suurinta kasvua oli palkansaajakorvauksissa. Tulojen ja menojen erotuksena laskettava paikallishallinnon alijäämä (nettoluotonotto) oli 2,1 miljardia euroa, kun edellisen vuoden vastaavalla neljänneksellä se oli 1,3 miljardia euroa.

Sosiaaliturvarahastot koostuvat työeläkelaitoksista ja muista sosiaaliturvarahastoista. Työeläkelaitosten kokonaistulot olivat kolmannella neljänneksellä 8,0 miljardia euroa ja kokonaismenot 7,3 miljardia euroa. Kokonaistulot kasvoivat edellisvuoden vastaavasta neljänneksestä 0,8 miljardia euroa eli 11,0 prosenttia ja kokonaismenot kasvoivat 0,2 miljardia euroa eli 2,3 prosenttia. Tuloista eniten kasvoivat saadut sosiaaliturvamaksut ja menoista eniten kasvoivat maksetut eläkkeet. Tulojen ja menojen erotuksena laskettava työeläkelaitosten ylijäämä (nettoluotonanto) oli 0,6 miljardia euroa ja kasvua oli noin 0,6 miljardia vuoden takaiseen neljännekseen nähden

Muiden sosiaaliturvarahastojen tulot olivat kolmannella neljänneksellä 5,0 miljardia euroa. Tulot kasvoivat vuodentakaisesta vastaavasta neljänneksestä 0,7 prosenttia. Suurimmista tuloeristä sektorin saamat sosiaaliturvamaksut kasvoivat 270 miljoonaa euroa, mutta tulonsiirrot valtiolta vähenivät 232 miljoonaa euroa. Muiden sosiaaliturvarahastojen menot olivat 4,9 miljardia euroa ja ne vähenivät vuodentakaisesta neljänneksestä 1,9 prosenttia. Menoja laskivat eniten maksetut rahamääräiset sosiaalietuudet, jotka vähenivät vuodentakaisesta 165 miljoonaa euroa eli 4,0 prosenttia. Tulojen ja menojen erotuksena laskettava muiden sosiaaliturvarahastojen ylijäämä (nettoluotonanto) oli kolmannella vuosineljänneksellä 107 miljoonaa euroa.

Muutokset edellisestä neljänneksestä

Tarkasteltaessa muutoksia edelliseen neljännekseen verrattuna käytetään kausitasoitettuja lukuja. Valtionhallinnolla kokonaistulot kasvoivat 1,6 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Valtion kokonaismenot pienenevät 0,8 prosenttia edellisestä neljänneksestä.

Paikallishallinnon kokonaistulot vähenivät 2,3 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Kokonaismenot pienenevät 0,4 prosenttia.

Työeläkelaitosten kokonaistulot kasvoivat edellisestä neljänneksestä 2,2 prosenttia ja kokonaismenot kasvoivat 0,4 prosenttia.

Muiden sosiaaliturvarahastojen kokonaistulot vähenivät 0,1 prosenttia ja kokonaismenot laskivat 2,3 prosenttia edelliseen neljännekseen verrattuna.

Kahden viimeisimmän vuoden tiedot ovat ennakkollisia ja tarkentuvat kansantalouden tilinpidon vuositietojen tarkentuessa. Kausitasoitettujen aikasarjat ja trendiaikasarjat on laskettu Tramo/Seats -menetelmällä. Kausitasoitettujen ja trendiaikasarjat tarkentuvat aina uusien havaintojen myötä riippumatta alkuperäisen

aikasarjan tarkentumisesta. Julkaisun tiedot perustuvat 09.12.2021 mennessä käytettävissä olleisiin tietolähteisiin. Vuoden 2021 neljännen neljänneksen tiedot julkaistaan 15.03.2022. Kuntien ja kuntayhtymien taloustietojen keruuvastuu neljännesvuositietojen osalta siirtyi Tilastokeskukselta Valtiokonttorille alkuvuodesta 2021:

<http://www.stat.fi/uutinen/kuntatalouden-neljannesvuositiedot-julkaistu-ensimmaista-kertaa-tutkikuntiafi-palvelussa>

Uudessa tiedonkeruussa tavoitteena on ollut pitkälle viety automaatio. Lisäksi kerättävä tietosisältö on aiempaa laajempi. Muutoksilla voi alkuvaiheessa olla vaikutuksia julkisyhteisöjä koskevien tietojen laatuun ja vertailukelpoisuuteen.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Julkisyhteisöjen kokonaistulojen ja kokonaismenojen muutos 2021/3.....	5
---	---

Kuviot

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Rahamääräiset sosiaalietuudet.....	6
Liitekuvio 2. Todelliset sosiaaliturvamaksut.....	6
Liitekuvio 3. Tulo- ja varallisuusverot, trendi.....	6
Liitekuvio 4. Tuotannon ja tuonnin verot.....	7
Liitekuvio 5. Julkisyhteisöjen kokonaistulot, trendi.....	7
Liitekuvio 6. Julkisyhteisöjen kokonaismenot, trendi	7
Liitekuvio 7. Kulutusmenot, trendi	8
Liitekuvio 8. Bruttosäästö, trendi	8
Tietojen tarkentuminen.....	9
Julkisyhteisöjen tulojen ja menojen neljännesvuositilaston laatuseloste.....	11

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Julkisyhteisöjen kokonaistulojen ja kokonaismenojen muutos 2021/3

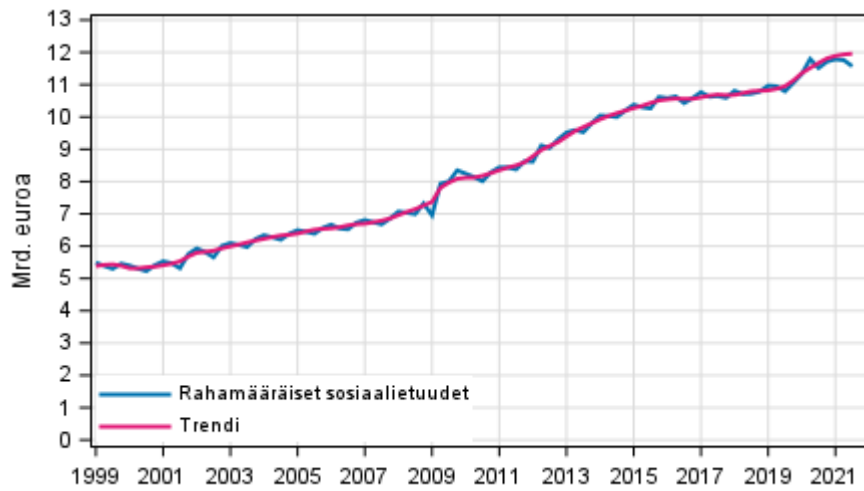
	2021/3–2020/3 muutos miljoonaa €	2021/3–2020/3 %	2021/3–2021/2 % ¹⁾
Julkisyhteisöt tulot yhteensä	2021	7,2	1,2
Valtionhallinto	945	7,4	1,6
Paikallishallinto	-471	-3,9	-2,3
Työeläkelaitokset	791	11,0	2,2
Muut sosiaaliturvarahastot	38	0,8	-0,1
Sulautus ²⁾	718	..	..
Julkisyhteisöt menot yhteensä	255	0,8	0,0
Valtionhallinto	-858	-5,3	-0,8
Paikallishallinto	325	2,4	-0,4
Työeläkelaitokset	168	2,3	0,4
Muut sosiaaliturvarahastot	-93	-2,0	-2,3
Sulautus ²⁾	718	..	..

1) Kokonaistulojen ja kokonaismenojen muutos edellisestä neljänneksestä on laskettu kausitasoitetuista aikasarjoista.

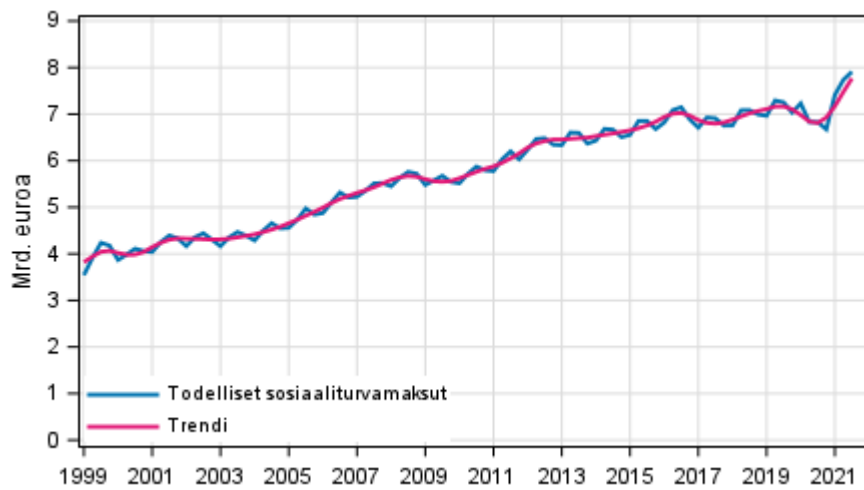
2) Sektorin julkisyhteisöt yhteensä taloustoimet korot, tulonsiirrot, investointavustukset sekä muut pääomansiirrot on sulautettu julkisyhteisöjen sektorin sisällä. Muita taloustoimia ei ole sulautettu.

Liitekuviot

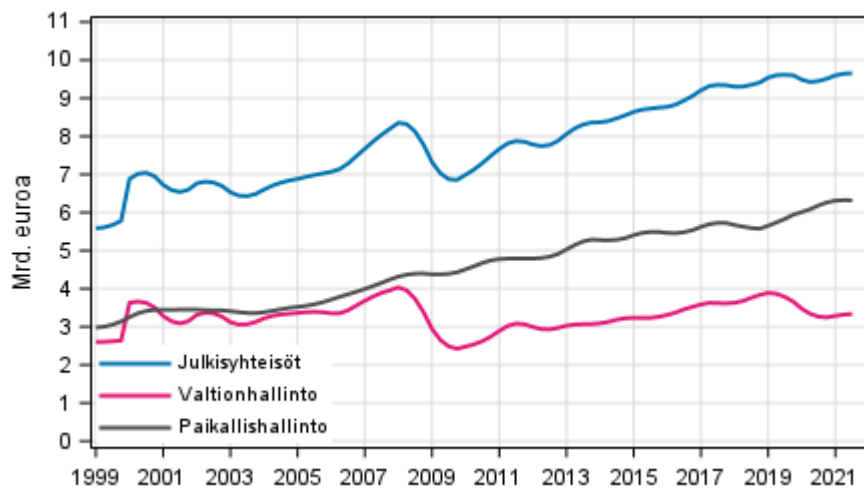
Liitekuvio 1. Rahamääräiset sosiaalietuudet

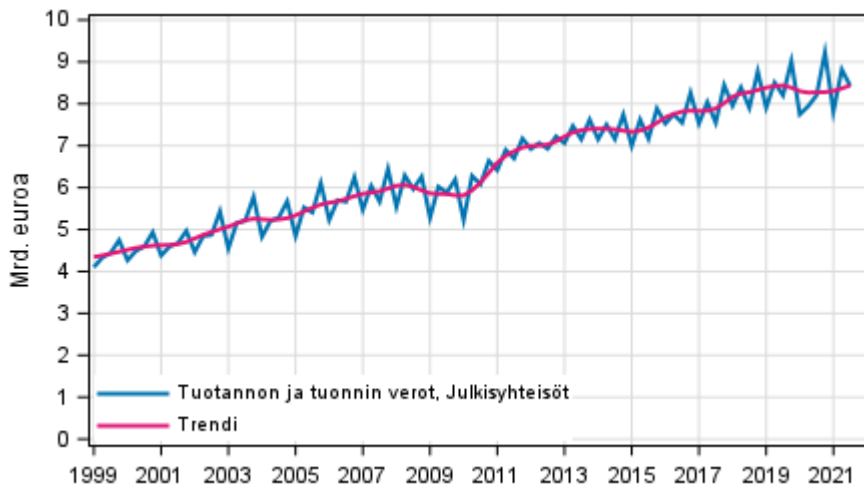
Liitekuvio 2. Todelliset sosiaaliturvamaksut

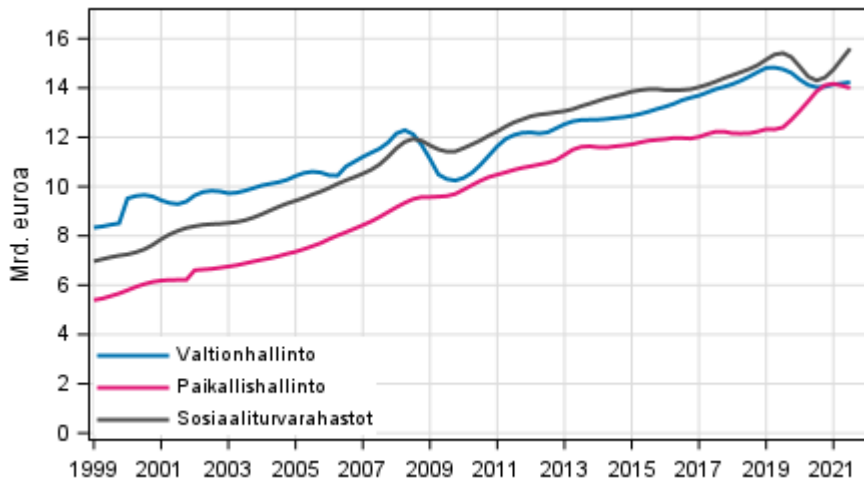
Liitekuvio 3. Tulo- ja varallisuusverot, trendi

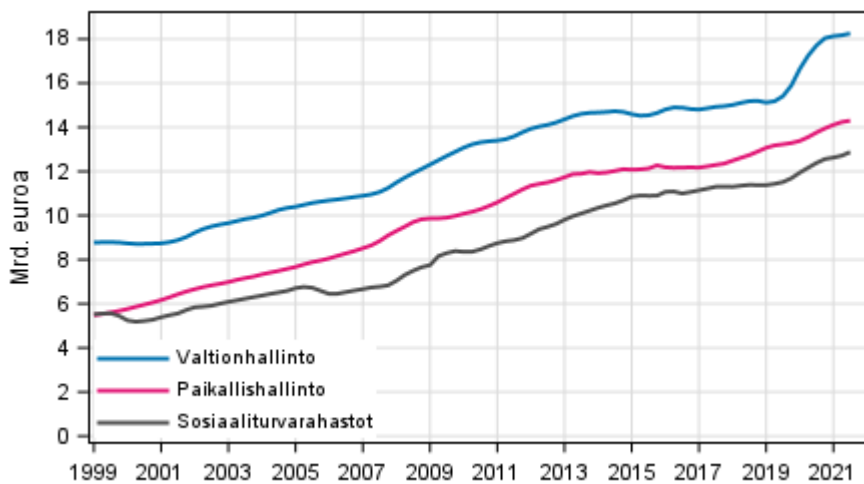
Liitekuvio 4. Tuotannon ja tuonnin verot

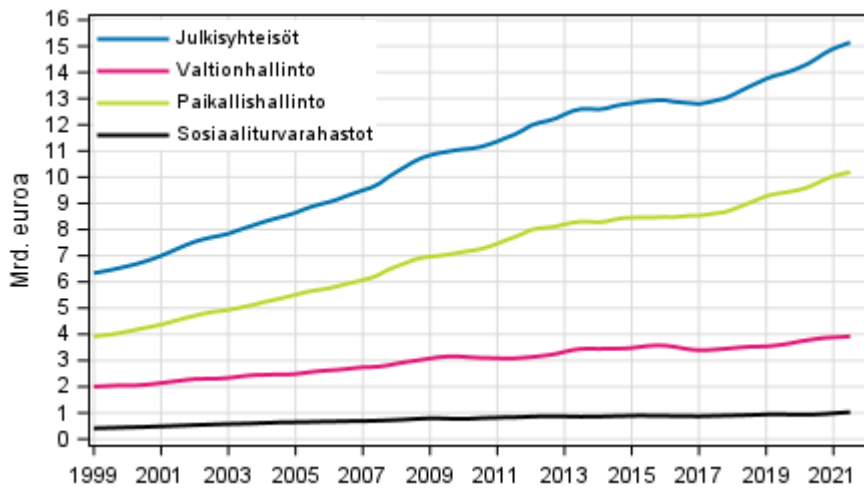
Liitekuvio 5. Julkisyhteisöjen kokonaistulot, trendi

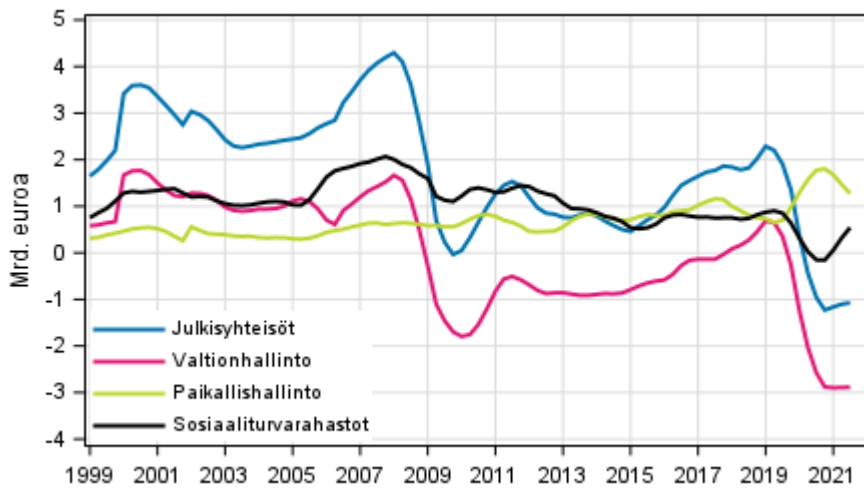
Liitekuvio 6. Julkisyhteisöjen kokonaismenot, trendi

Liitekuvio 7. Kulutusmenot, trendi

Liitekuvio 8. Bruttosäästö, trendi

Tietojen tarkentuminen

Kausitasoitettu muutos edellisestä neljänneksestä, %

			1.julkistus (%)	Uusin julkistus (%)	Tietojen tarkentuminen, %-yks. (uusin - ensimmäinen)
Sektori	Taloustoimi	Neljännes			
Julkisyhteisöt	Tulot yhteensä	2020, 3. neljännes	-0,5	3,2	3,7
		2020, 4. neljännes	3,9	3,7	-0,2
		2021, 1. neljännes	-1,5	-1,2	0,3
		2021, 2. neljännes	0,9	1,0	0,1
	Menot yhteensä	2020, 3. neljännes	-1,6	0,0	1,6
		2020, 4. neljännes	1,3	2,0	0,7
		2021, 1. neljännes	-2,2	-2,1	0,1
		2021, 2. neljännes	0,2	0,0	-0,2

Muutos vuodentakaisesta, %

			1.julkistus (%)	Uusin julkistus (%)	Tietojen tarkentuminen, %-yks. (uusin - ensimmäinen)
Sektorit	Talustoimi	Neljäsnes			
Julkisyhteisöt	Tulot yhteensä	2020, 3. neljännes	1,4	2,8	1,4
		2020, 4. neljännes	3,0	4,1	1,1
		2021, 1. neljännes	3,5	3,4	-0,1
		2021, 2. neljännes	7,7	8,0	0,3
	Menot yhteensä	2020, 3. neljännes	8,8	9,0	0,2
		2020, 4. neljännes	10,0	12,0	2,0
		2021, 1. neljännes	5,3	6,3	1,0
		2021, 2. neljännes	-0,7	-0,4	0,3

Julkisyhteisöjen tulojen ja menojen neljännesvuositilaston laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

Tilasto on luotu julkisyhteisöjen suhdanneseurannan kehittämiseksi EU:n vakaus- ja kasvusopimuksen sekä EKP:n edellyttämää julkisen sektorin talouden ajantasaista ja luotettavaa seurantaa varten. Tilasto on kehitetty kolmessa eri vaiheessa. Vuonna 2000 on annettu ns. ensimmäisen vaiheen indikaattoreita koskeva kansantalouden tilinpidon täytäntöönpanoa täsmäntävä regulaatio (EY n:o 264/2000), joka on edellyttänyt tietojen toimittamisen aloittamista vuoden 2000 alusta. Toisen vaiheen indikaattoreiden toimittamista koskeva regulaatio annettiin kesällä 2002 (EY N:o 1221/2002), ja se kattaa kaikki loput julkisten menojen ja tulojen erät, lukuunottamatta joitakin huoltotase-eriä. Vuonna 2005 hyväksytty asetus (EY N:o 1161/2005) kaikkien sektoreiden tilastoinnista täydentää julkisyhteisöjen suhdannekuvaa joidenkin huoltotase-erien osalta. Tilaston tärkein tietosisältö raportoidaan Eurostattiin EKT-lähetämisohjelman valvoittamana.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tämän tilaston käsitteet, yksiköt, luokitukset ja menetelmät perustuvat Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmän EKT2010–menetelmäkirjaan. Käytettyjä luokituksia ovat EKT:n talustoimiluokitus sekä sektoriluokitus. Käsitteet ja luokitukset määritellään [käsitetietokannassa](#). EKT2010:n mukaan Suomen julkisyhteisöihin kuuluu oheiset [yksiköt](#) valtionhallinnosta, paikallishallinnosta sekä sosiaaliturvarahastoista. Tilasto on kansantalouden tilinpidon mukainen johdettu tilasto eli sektorikohtaisista perustilastoista on johdettu kansantalouden tilinpidon mukainen tilasto. Perustilastoja ovat esim. valtion liikekirjanpitoaineisto, kuntien neljännesvuosittainen otostutkimus, Kelan tilinpäätösaineisto, Vakuutusvalvontaviraston neljännesvuositilasto vuosina 1999–2010 sekä kuukausittainen Tilastokeskuksen ja Valtiovarainministeriön yhteistiedonkeruu Työeläkelaitoksista.

Heinäkuusta 2014 lähtien tilasto noudattaa EKT2010–menetelmäkirjaa. Kansantalouden tilinpidon EKT-uudistus on kuvattu; <https://www.stat.fi/til/ekt2010.html>

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Julkisyhteisöjen suhdanneseurannassa julkisyhteisöjen tulojen ja menojen erotuksena laskettava nettoluotonanto on eräs tärkeä finanssipolitiikan perusteisiin vaikuttava tekijä. Tilasto tuottaa kansantaloudentilinpidon mukaisen alijäämäkäsitteen neljännesvuosittain.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Julkisyhteisöjen neljännesvuositilasto julkaistaan noin 90 vuorokauden viipeellä tilastoajankohdan päättymisestä. Kahden viimeisimmän vuoden tiedot ovat ennakkollisia ja tarkentuvat kansantalouden tilinpidon vuositietojen tarkentuessa. Vuositilinpidon aikasarjojen muuttuessa muuttuvat myös tämän tilaston aikasarjat. Laskettaessa muutosprosentteja edellisen vuoden vastaavaan periodiin on käytetty kausitasoittamatonta tietoa. Edellisen periodin muutosprosenttia laskettaessa on käytetty kausitasoitettua tietoa. Kausitasoitus on tehty Tramo/Seats-menetelmällä. Kausitasoitettu tieto tarkentuu usein tulevina periodeina, kun uudet havainnot vaikuttavat kausitasoitukseen. Kuvioissa trendi on laskettu Tramo/Seats-menetelmällä.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tilaston tiedot julkaistaan Tilastokeskuksen kotisivuilla sekä [Eurostatin nettisivulla](#). Lisätietoja sähköpostiosoitteesta: rahoitus.tilinpito@tilastokeskus.fi

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Julkisyhteisöjen neljännesvuositalasto summautuu kaikkien taloustoimien osanta kansantalouden vuositalinpidon vastaaviin taloustoimiin. Tilasto on vertailukelpoinen EU-maiden kesken vuosittain ja neljännesvuosittain. Julkisyhteisöjen tulojen ja menojen erotuksena laskettava nettoluotonanto on vertailukelpoinen Maastrichtin lähentymiskriteerin kanssa. Julkisyhteisöjen tuloista ja menoista taloustoimittain on neljännesvuosittaiset aikasarjat vuodesta 1999 lähtien.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Julkisyhteisön tulot ja menot ovat käsitteiltään ja määritelmiltään yhtenevät ja johdonmukaiset kansantalouden vuositalinpidon kanssa. Käsitteet ja määritelmät perustuvat EKT2010–menetelmäkäsikirjaan.

Lisätietoja

Lauri Piirainen 029 551 3278

Jouni Pulkka 029 551 3532

Vastaava osastopäällikkö:

Katri Kaaja

rahoitus.tilinpito@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Julkisyhteisöjen tulot ja menot neljännesvuosittain, 3 neljännes 2021. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute